

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

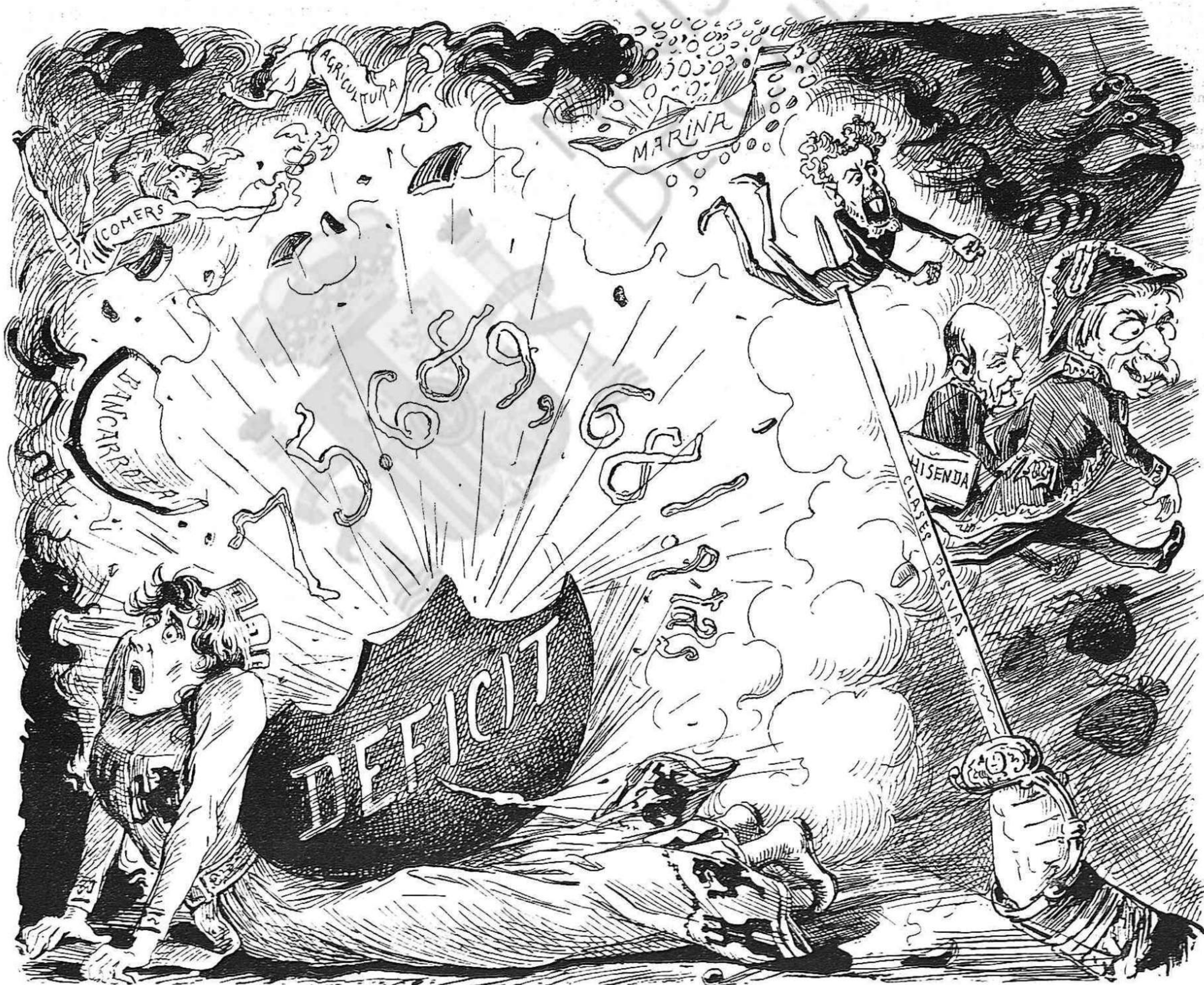
CADA NÚMERO **5** CÈNTIMS PER TOT ESPANYA.

Números atrassats: 10 cèntims.

ADMINISTRACIÓ y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, 20, botiga. BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pesetas 1'50. Cuba y Puerto-Rico, 2.—Estranger, 2'50.

LO GRAN PETARDO DEL SIGLE

¡Aquest petardo sí que n' ha fet de soroll y de desgracias!...

IA PICO!

s molt groixut lo que està passant a Espanya en matèria de barcos. Sacrificis inmensos s'imposen als contribuents... y al cap de vall per qué?... Por trobar nos ab escàndols com lo dels Astillers del Nervión, que traspasan tots los límits de lo imaginable.

Allà s'han quedat los grans barcos que havian de construhirse y pels quals havia adelantat lo govern sumas considerables. Algú ha dit que son tres esqueletos; pero en realitat mes que esqueletos son fetos monstruosos sense utilitat possible, sense condicions de vida, esperant al drapayre que 'ls vaja a comprar per ferro vell.

Pero ¡qué s'hi ha de fer!..

Si Espanya plora aquesta ruina, no falta qui celebra las gangas que li ha valgut. Avants de que 'ls barcos tinguessin canons, ja van disparar y van fer blanco en algunas butxacas ben blindadas. Carregats de lliuras esterlinas y ab bitllets de Banc per tacos, s'han aprofitat de la broma certs homes públics sense conciencia, algunas senyoras sense dignitat, alguns periodistas sense vergonya.

¿Y qué s'ha fet fins ara per posar un correctiu a aqueixa monstruosa immoralitat?

Fem una mica de historia.

Desde 'l moment que va confiar-se la construcció dels barcos a la empresa dels Astillers del Nervión, una comissió tècnica siguié designada pera inspeccionar los traballs que s'anavan realisant. ¿Cóm s'explica que la comissió tècnica no vejés res de lo que s'ha vist ara, a última hora, quan la cosa ja no te remey?

Si no veyia res ¿cóm no se li exigeix la mes estreta responsabilitat? Y si, com es probable, veyia alguna cosa y avisava ¿cóm no 's busca qui siga 'l culpable de fer los ulls grossos, malgrat los avisos de la comissió?

Es impossible tocar aquest assumpto sense embrutarse las mans.

Resulta ademés que 'ls individus que componian la empresa constructora eran responsables ab los seus bens particulars del cumpliment del contracte. L'Estat en aquesta forma estava garantit. Però venen las eleccions y ab la excusa de habilitar al Sr. Martínez Rivas per desempenyar lo càrrech de diputat a Cortés, incompatible ab la seva qualitat de contratista, los conservadors li permeten cambiar la forma en que la societat constructora estava constituïda, y aquesta societat se converteix en anònima, y per lo tant quedan exempts de responsabilitat particular los individus que la componen.

La política conservadora tira per la finestra una bona hipoteca, y obra la porta del Congrés al Sr. Martínez Rivas, concedintli un siti en los banchs de la majoria.

Després de aixó la societat s'aclofa; la quiebra se cerneix damunt d'ella: cau la cortina que tapava tots los misteris; y l'Estat que tenia adelantadas sumas considerables se troba ab tres morts, que tals son los tres barcos, per única garantia.

No poden ferse ab major desenfado uns jochs de mans mes escandalosos.

Per menos de aixó ha sigut portat a la barra un ex-ministre de Hisenda de Portugal. Espanya està sota 'l nivell de la vehina nació. En cap mes país d'Europa passaria impunement un fet de aquesta naturalesa.

Los tres barcos no 's farian; pero sense ferse tirarian a un govern a pico, tirarian a pico al partit que aquest govern representa. A lo menos aixó hi guanyaria la nació, a cambi dels inmensos sacrificis que se li imposen per tenir una Marina de guerra imaginaria. Sense existir la tal Marina, los governs responsables de tals despilfarros, haurian de anar a bordo a menjar galeta.

Desgraciadament aquí no es possible somiarho siquiera.

Las trampas electorals, base primordial de nostre sistema parlamentari, produheixen aquests resultats. Los que haurian de jutjar al govern son los fills agra-hits del govern mateix. Trampas engendran trampas. Lo país que consén las malas manyas electorals, ha de dragar las conseqüencias totas que d'ellas se derivan.

Lo que succeeix, per dolorós que siga, no deixa de ser molt lògich. Lògich é inevitable.

Respecte a Marina, estém molt lluny dels temps heroïchs, en los quals l'intrèpit Mendez Núñez a bordo de fragatas de fusta se las havia ab las torres blindadas dels peruans y xilens, trasmetent a la posteritat una frase memorable.

Mendez Núñez va dir:

—Mes m'estimo honra sense barcos que barcos sense honra.

Avuy no tenim honra, no tenim barcos, no tenim diners... y quan certas cosas consentim sense protesta, casi podria afirmarse que no tenim ni vergonya.

P. K.

os obrers de Bèlgica reclaman l'establiment del sufragi universal.

En un meeting celebrat últimament, van donarse crits de ¡Viva la República! ¡Abaix lo rey de cartró!

De manera que pels obrers belgas los reys de cartró ni per las cartas serveixen: los reys de las cartas lo que menos son de cartulina.

No dona un pas lo Mónstruo que no 's trepitji la qua.

L'altra vegada que va manar la duya dreta, rebanxinada, que cau-

sava fredat.

Avuy, en cambi, l'arrossega, y no dona un pas que no se la trepitji.

Se tracta de la qüestió de las classes passivas de Ultramar y de la campanya que en sentit econòmic y moralisador havia entaulat en Romero Robledo.

Al principi va presentarse un projecte radical, en lo sentit de revisar tots los expedients y de corretjir tots los abusos.

Los militars s'enfaden y 'l radicalisme del projecte se suavisa. La revisió total no 's farà y respecte als abusos no 's corretjiran sino aquells que no poden anar ni ab rodas.

Fins los militars mes recalitrants acceptavan ja aquests panyos calents; quan a lo millor....

Res: a lo millor s'aixeca 'l Mónstruo, y per aquella boca que ara mateix acaba de menjarse mitja Espanya, pronuncia un discurs, que en resúm afirma lo següent:

—Lo que haja estat, haja estat. Si abusos hi ha hagut que s'hi quedin. Ab la promesa formal de que en lo successiu farém molta bondat, quedin las cosas com estan, que no val la pena d'enfadarnos.

Tenim, per consegüent, que aquells retirats que sense haverse mogut de Madrid cobran lo sou, com si haguessin servit a Cuba, continuaran cobrantlo, sense que ningú tinga res que dirhi.

Y en Romero Robledo, defensor acèrrim del projecte de revisió, continuarà formant part del govern, com si res hagués succehit.

Y en efecte, després de tot, no ha succehit mes que una cosa: lo convenciment de que ni las economias, ni la justicia son possibles dintre del actual estat de cosas.

Ha ingressat a la presó de Bilbao un periodista condemnat per un consell de guerra ab motiu de haver publicat un article que siguié considerat injuriós contra la guardia civil.

¡A quins temps hem arribat! La premsa sotmesa als fallos dels consells de guerra!..

¿Quin dia 's comensa a fusellar periodistas?

Una noticia de Jerez.

Mentres estavan los butxins agarrotant als quatre anarquistas condemnats a mort, moria dintre de la presó l'anarquista Caro Clavo, víctima de la emoció que li produhi l'enterarse que a n'ell no l'havian condemnat a mort, tal com ell se temia.

De manera que la forsa de la impressió que rebé va ferli 'l mateix efecte que si l'haguessin agarrotat.

La naturalesa humana te algunas vegadas uns sarcasmes ben cruels!..

En lo fondo del acte realisat per en Cánovas tirant per terra de una bufada 'ls projectes y las ilusions de 'n Romero Robledo, s'hi descubreix de una hora lluny la mà del heroe de Sagunto.

En Cánovas, infla: l'heroe del garrofer desinfla, y lo que està dret cau ab la ventada que 's forma.

En temps de 'n Narvaez, de l'O'Donnell, de 'n Prim y de 'n Serrano 'l militarisme governava a Espanya; pero al menos llavors treya la cara y acceptava la responsabilitat dels seus actes.

En aquells temps molts cops las genialitats dels generals se traduhien en tragedias.

Avuy, en cambi, 'l militarisme està amagat detrás de la cortina. Per xó las tragedias de aquells temps no passan avuy de la categoria de funcions de pútxinets.

Rahons monárquicas:

«Demandar que 'l rey d'Espanya renuncihi com lo de Portugal a una part de la seva assignació no es possible, en rahó de ser menor d'edat y no permetre semblant cosa lo Códich civil.»

Un argument republicà:

«Escoltin: ¿quin article del Códich civil permet que 'ls espanyols entrin en la plenitud dels seus drets a la edat dels setze anys? ¿Cóm se comprén que als reys d'Espanya quan se tracta de entrar en la plenitud dels seus drets no se 'ls hi apliqui 'l Códich, y que s'invoquin las sevas prescripcions, al tractarse de retunc ar a una part de la seva assignació?»

Ara responguin vostés, senyors monárquichs.

¿No diuhen res?

Ah, ja ho veig. S'han quedat ab un pam de boca badada, y ab la boca oberta de aquest modo ja 's comprén que no puguin parlar.

Lo Brusi ho ha descubert.

Lo petardo de la Plassa Real no estava carregat de pólvora ni de dinamita.

De lo que estava carregat era d'articles de períodich y de discursos de meeting.

Sistema jesuítich. Los anarquistas que vajan tirant bombas, que 'ls reaccionaris ja s'encarregarán de que 'ls cascos vajan a ferir las llibertats democráticas.

Pero es aquest un sistema tant vell, que ja està retirat de la circulació.

CARTAS DE FORA.—Al Prado de Sitjes, lo dia de Reys va donarse un ball de màscaras, en lo qual las pessas que 's tocaren tenian noms molt xistosos, tals com: *Memorias de un eccioil*, *La Tupinada* y altres. La cosa va fer poca gracia a algú, ja que no faltá qui digués que per ordre del jutje se tregués lo programa; pero com l'ordre no venia en deguda forma no va obehirse. Lo dia de la Candelera un altre ball: aquesta vegada las pessas portavan los següents tituls: *Lo negre Cols*, *Los 32,000 duros*, *La Tupinada*, *El Payaso de la Premsa*, *Vuit duros y las costas*, *Ya los conocerán*, *Déficit del Mercado* y altres. Aquesta vegada ningú ha dit res, y 'l sitjetans que comprenen bé 'l significat de aquest tituls, van posant certas cosas en clar, y ja que han de pagar los vidres trencats, usan lo dret de divertir-se.

Lo dia 2 del actual una societat de Mataró va donar un ball oferint tres premis a las màscaras que més se distingissen. Aixis se efectuá; pero prompte 's propagá la veu de que que 'l segon premi havia sigut adjudicat a una individua de una casa *non sancta*. En tot aixó un individuo de la Junta qu'és a la vegada regidor, se presentá acompanyat de dos municipals a la casa de la aludida xicota y li exigí la devolució del premi. ¿Podia aquest senyor realisar un acte semblant? ¿L'havia facultat l'Ajuntament com a individuo del Casino ó l'havia facultat lo Casino com a individuo del Ajuntament? Tot Mataró comenta avuy aquesta oficiositat ab honors de so'emnisima planxa.

M'escruihen de Calonge: Lo dia 26 de janer, vaig enviar pel correu desde Palamós a Barcelona, una capseta de cartró ab dos estisoras de perruquer. Donchs bé; la capsa ha arribat esbotzada y ab unes estisoras no més. ¿Se haurá quedat ab las que faltan algún empleat desitjos de tallarse las unglas?

En Ton de Torrelomeo ha tingut un gran disgust perque las ovelles del seu remat mistich se li han desbandat, dedicantse a recorre la població al só de una guitarra y a ballar, contravenint las sevas ordres. Es veritat qu'ell en lloch de amoixarlas las hi tira cops de pedra. Aixó es lo que feu al abstenirse de cantar una missa que li havian pagat perque la cantés, y al apagar, per més vergonya, las llantias de la iglesia, demostrant que no era amant de las llums. Crech que las noyas de Torrelomeo obran molt bé fugint de malas caras. Un ensotanat regularment es lleig; pero un ensotanat fent morros... vaja, que no hi ha medi de aguantarlo.

Lo rector de Pinell las va empendre contra un honrat republica de aquell poble, dirigintli amenasas y paraulas tan groixudas, que 'l pinxo més descastat s'hauria tornat roig. Lo republicà va deixarlo esbravar sense dirli una paraula, com si hagués sentit bramar una fiera. És lo millor que 's pot fer, que no valen la pena ells ni la sotana que vesteixen, de que un home de bé perdi la calma y la serenitat y descendeixi al seu nivell.

Tot Balaguer ho ha presenciat; un pobre pare de familia ab tres criaturas, pert a la seva esposa de sobre part, al donarli dos criaturas més: total 5. Los vehins li pagan la caixa per la difunta, y ell se presenta al rector demanantli que l'enterrí fiantli 'ls diners un poch de temps, ja que 'l primers que guanyará del treball seran per ell. Resposta del Rector:—Si té tanta familia, vosté n té la culpa. Respecte al enterro, jo tinc de cobrarlo per endavant, en la inteligencia que si fa enterrar a la difunta civilment, jo la faré posar al barranch.—En vista de aixó, aquell infelís tingué de adelantat los quartos, permetent que

la seva família anés a captar de porta en porta demanant un bossi de pa per amor de Déu.—Lo mateix ensoñat, lo dia 2 del corrent va treure a crits de la iglesia y agafantla pèl bras y casi arrossegantla a una senyora, esposa de un lliure-pensador. Se creu que aquest acte de grosseria obeeix a un ressentiment que té ab dit matrimoni, ab motiu de haver intentat lo dit rector que una filla que tenen guapa y ab un dot tal qual, entrés monja; a lo qual li respongueren los seus pares: que mentres conservés l'us de rahó, no hi havia perque tancarla, que únicament si 's tornava loca la tancarían. Naturalment, un xasco aixís se li ha quedat atragantat, y ja no hauria de ser un obligat observador de la mansuetud evangélica, per donar ab tal motiu un formidable escandol en plena iglesia.

LA FANTASMA

pesar de ser president del ministeri, lo senyor Cánovas, quan arriba l' hora de dormir, fa lo mateix que 'ls demés mortals; dorm.

Aquí 'l tenen. L'home ha arreglat ja totes las sévas cosas: ha apuntat la nota dels malgastos del dia, ha fet lo borrador dels sueltos que l'endemá han de

publicar los periódichs ministerials donantli bombo, s'ha despullat, s'ha ficat al llit, s'ha posat a llegir La Correspondencia... y naturalment, s'ha adormit com un sant varó.

Adormirse y comensar a somiar es cosa d' un moment. Però ¡quin somni! De fixo que don Antón més s' estimaria escoltar un discurs de 'n Fabié que tenir una pesadilla tan horrorosa...

Al costat del llit hi ha una fantasma. A primera vista sembla una fantasma com totes las demés que corran: encarcerada, cuberta ab un gran llansol, dos forats a l' altura de la cara, a través dels quals se distinguen dos ulls fosforescents... vaja, una aparició ordinària, una especie de fantasma rara, sense cap senya ni titol particular.

Però ¡ah! Ja té rahó 'l ditxo que diu que las aparicions enganyan. Sota aquell envoltori insignificant y vulgarot, s'hi amaga algo superior y espelusnant.

—¡Antonell!—murmura la fantasma estirant l' orella esquerra del Mónstruo.—¡Antonell! ¡Canovetas!

—¿Qué?—fa don Antón, somiant, per supuesto:—¿per qué 'm dius Canovetas? ¿per qué m' empetitèixes lo nom?

—Perque es tant lo que t' has empetit tu, que avuy alló de Cánovas, ja no t' escau... ¡Cánovas! ¿no veus que aixó es nom d' home?

—¿Qué no ho soch jo?

—¡Infelista! ¿encara t' pensas serho?

—Si, senyor...

La fantasma 's posa a riure d' un modo amenaçador y aixecant pausadament lo puny dret, exclama acostantlo al nas del pobre Mónstruo:

—Mira, si tornas a dir qu' ets un home, t' fico aquest puny per la boca y te 'l faig sortir pèl clatell... ¡Canovetas! ¡Canovillas! ¡Miniatural!... ¡jesquitx de Cánovas!...

Lo Mónstruo 's posa a tremolar ab tanta violencia, que 'l llit ab la forsa de las sévas estremituts cruix com un diastre.

—¡Ves qué t' sembla!—diu la fantasma:—¡fins tens llit ab música!... ¡y no vol que 'l tractin d' afeminat! ¡y vol que li diguin Cánovas, com antiguament!...

—Però...

—¡No repliquis! Vaig a dirte lo que fa al cas y me 'n torno desseguida, que encare aquesta mateixa nit haig d' anar a estirar los peus de 'n Romero Robledo y es una mica tart... ¡Escolta!

S' assenta sobre 'l llit ab una familiaritat irritant, y la fantasma diu d' aquesta manera:

—Los dias del teu govern están contats, Canovetas. Ho fas tan malament, que si 'l país tingues lo paladar una mica més delicat, ja t' hauria enviat a passeig fa una pila de dias. Estás en visible y ràpida decadencia, tens lo talent d' equivocarte, has adquirit lo, dó de desazert, tocas lo violón...

—Es que...

—¡Calla t' hi dit!... La era del teu domini, será la última del partit conservador. Quan cayguis, no t' aixecarás més; per lo tant, desseguida que t' vegis per terra, procura apendre un altre ofici, que 'l de polítich ara com ara t' vé ja una mica gran.

—M' agradaria que 'm donguessis probas de...

—¿De qué t' haig de donar probas, desventurat? ¿No observas que ningú t' obeeix? ¿no reparas que tot te surt malament? ¿no veus que fas com aquell pagés que plantava patatas y li sortian... uns porchs que se las hi menjavan?

—No obstant, crech jo que...

—¡No continuhis! Tu ni dius lo que creus, ni creus lo que dius... Preparat a retirarte... si no vols que t' retirin. Som al comensament del acabament y aixó va a marxas forçadas... La teva vida política s' acosta al final...

—Y donchs ¿qui 'm rellevará? ¿qui será 'l meu successor?

—¡Búscalo!...

—Però...

—¡No t' ho vull dir!

—Es que...

—¿Si? ¿Fas lo tussut?... ¡Té!

Y li descarrega un cop de puny a la cara, que li fa veure las estrelles.

La trompada 'l desperta.

—No,—exclama en Cánovas, meditant:—aixó no ha sigut un somni, sino una aparició de debó... ¿Qui devia ser?

Al aixecarse l' endemá, lo primer que fa don Antón es interrogar al porter:

—Escoltéu... ¿qu' heu vist si aquesta nit ha entrat un militar ab un casco molt lluhent y un bigoti y perilla molt mal criats?

—No, senyor.

—¡Y donchs!... ¿qui era la fantasma?

Y baixant la veu, murmura entre dents:

—Vaja, ningú 'm convencerá de que aquell ninot no era Martínez Campos...

FANTÁSTICH.

LO BON OFICI

Cansoneta de bressol

Quan arribis a sè un home ten present lo que t' dire, t' aconsello que no vajas a posarte a sabatè; Es un art que apenas dona lo més just per 'nà vivint y has de treure un pam de llengua clavant tatxas y cusint. Tens parroquia que no t' paga, sempre estás esclavizat y a pesar de fer sabatas... fins que mors vas mal calsat.

¡Non non noneta!
¡non non!... dorm bè:
lo bon ofici
ja te 'l dire.

Dèu-te 'n quart de fer de sastre qu' es ofici magre y trist y 'l mes voluble y llunátich qu' en 'questa terra s' ha vist. Tan aviat tens molla feyna, com estás sens res que fer; tot son pressas, tot son rauxas, molta engunia y poch diner. En las épocas de fuga, no tens temps ni per menjá, y quan arriba la calma tens temps... pero no tens pa.

¡Non non noneta!
¡non non!... dorm bè:
lo bon ofici
ja te 'l dire.

Tampoch vulgas ser paleta, perque a més d' está exposats, en tenint masses anys a sobre quedan inutilisats.

Al hivern ha de sufrirse l' assot del fret inclement, al estiu ha d' aguantarse la forsa del sol ardent. Per més que un sigui económich, no pot arreconá un ral; y 'l seu últim domicili es l' hospici ó l' hospital

¡Non non noneta!
¡non non!... dorm bè:
lo bon ofici
ja te 'l dire.

Si has de creure a qui t' estima quan resolguis pendre un art, no t' entrelinguis ab cosas; ¡corra a ferte militar! Bona vida, poca feyna, sempre ascensos, molts dinés... fins los governants los miman y 'ls respectan d' alló mes. Per ells no hi ha may maluras, ni crissis, ni inundacions, ni 'ls marejan ab impostos, ni ningú 'ls busca rahóns...

¡Non non noneta!
¡non non!... dorm bè:
ja sabs l' ofici
que més convé.
C. GUMÁ.

DESPRÉS DEL PETARDO

s' ha pogut identificar encare la persona del drapayre que sigué trobat mort al péu de un banch de la plassa Real la nit de la explosió. S' ha dit que la roba interior que portava no correspond a la de un home que viu arreplegant lo que tothom lleusa. S' ha assegurat ademés que a la butxaca hi tenia quatre llapideras, utensilis que no acostuman a usar los drapayres, per la rahó de que per res las necessitan.

Durant un moment va créures que 'l difunt era un tal Joan Fernández García, natural de la provincia de Almeria. Com a tal lo reconegué un altre drapayre que tingué ocasió de veure 'l cadáver. Un paisà del Fernández García, que viu en una barraca arrán de mar, en lo barri conegut per Somorrostro, 's prestá a donar explicacions a la policia; pero avants demaná que li paguessin lo beure.

Conduhit a una taberna, l' home s' aná descantellant, y entre trago y trago, bebentlos pèl broch gros del porró, s' oferí a acompanyar a la policia a certa casa de la plassa dels Mistos de Hostafranchs, ahont di-

gué que hi vivia una dona que mantenía intímas relacions ab l' indicat Fernández García. Cap allí s' encaminaren tots; pero hagueren de desistir de rematar la diligencia, per lo molt borratxo qu' estava l' individu en qüestió. Lo mam se n' hi havia pujat al cap y tot se n' hi anava en fer esses, sense saber lo que 's pescava.

Entre tant, un tal Trompeta jurava y perjurava que 'l mort era 'l Joan Fernández García.

Al dia següent la policia capturava a la dona de la plassa dels Mistos, la qual no negá las sévas relacions ab lo drapayre al qui 's creya difunt, declarant que feya alguns dias que no l' havia vist. Ja tothom se figurava que al fi 'l mort seria identificat, quan surgi la gran sorpresa del sigle.

Joan Fernández García, viu y en persona, 's presentá al govern civil. No podia ser ell lo mort. La séva ausencia durant una porció de dias l' explicá dihent que havia anat a recorre alguns pobles de la costa en busca de treball.

De manera que la identitat del mort de la plassa Real es avuy encare un verdader misteri. Més de trenta drapayres anaren al cementiri a visitar lo cadáver, quan ja comensava a descompondres, y ni un sol declará coneixe 'l. La terra al fi se l' ha dragat, no sense que avants se traguessen d' ell algunas fotografias.

La versió més generalment admesa es que 'l fulano en qüestió era un anarquista extranger, y que havent disparat ell mateix lo petardo, sense pendre las degudas precaucions, sigué víctima de l' explosió.

Veurem si las diligencias del Jutjat y las gestions de la policia posan en clar aquest misteri.

Respecte als ferits, segueixen millorant de dia en dia.

Res més interessant que 'ls dos nuvis. Ella permanece en la Casa de Socorro del districte de las Dressanas, assistida ab tot esmero. Al donarse compte de que li havia sigut amputat un brás, tingué un gran desconsol. L' ortopédich Sr. Clausollas s' oferí a fabricarn'hi un de postís ab tota la perfecció que comportan los adelantos moderns.

La pobra noya pregunta diariament pèl seu nuvi, aixís com aquest no passa dia que deixi de preguntar per ella, persistint ara més que may en pèndrela per esposa. La desgracia que han tingut un y altre ha aumentat encare l' afecte que 's professavan.

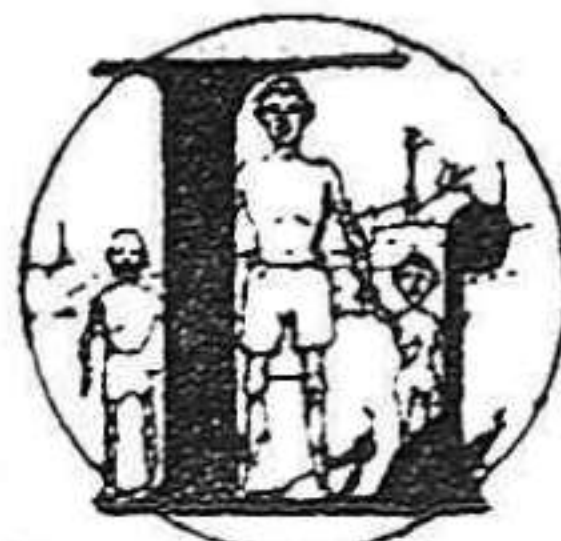
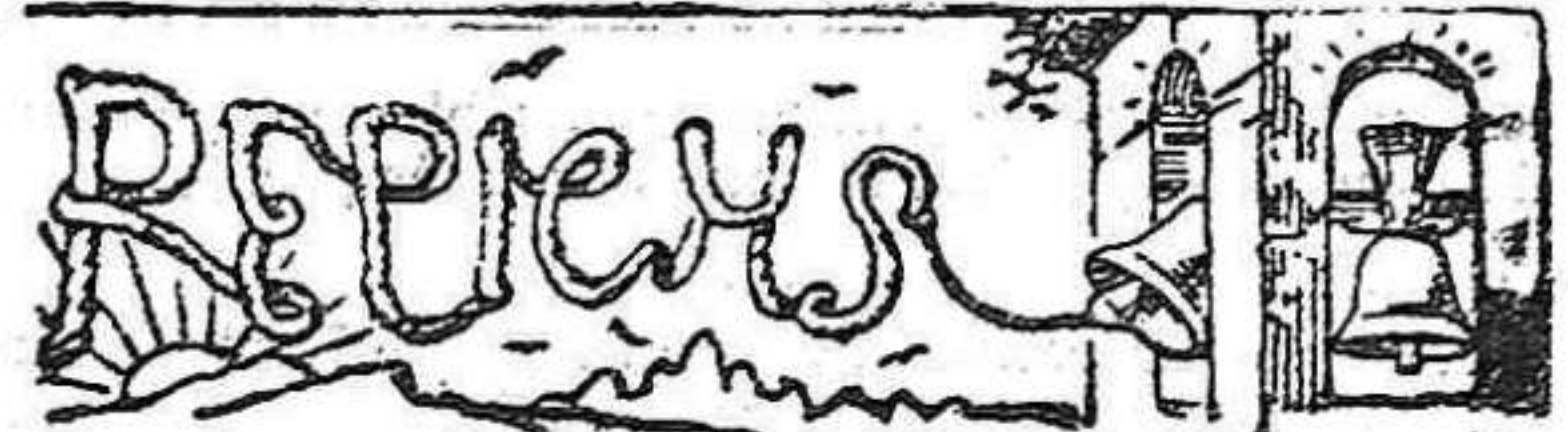
Un senyor s' ha compromés a comprarlos lo parament de casa; y l' arcalde de barri, un honrat industrial del carrer de Quintana, s' ha ofert a costejar lo refresch lo dia de la boda.

Per la séva part l' Ajuntament ha facultat al arcalde per socorre als ferits, en la forma que 'l Sr. Porcar tinga per convenient. Se parla de concedir a la pobra minyona una pensió vitalicia de dos pessetas diarias.

Just es que las autoritats que tant poca fortuna han tingut fins ara en evitar l' explosió de petardos, compensin en una forma ó altra a las personas que 'n son victimas.

De aquesta manera no son tant irreparables las conseqüencias que ocasionan.

J.

o gall de Antequera está desconegut.

Aquest dia m' ho deya un reformista, avergonyintse de que tothom se 'l rifi, desde 'l president del Consell de ministres fins al últim Ochando.

—Senyor meu, confesso que m' hi equivocat: aixó no es un

gall, es un capó.

Després del discurs de 'n Cánovas tirant per terra l' obra de 'n Romero Robledo, aquest no ha dit ni una paraula.

—Ni res podia dir—alegan los que están enterats de que va sentirse atacat de un catarro.

Diguem ab lo distich castellá:

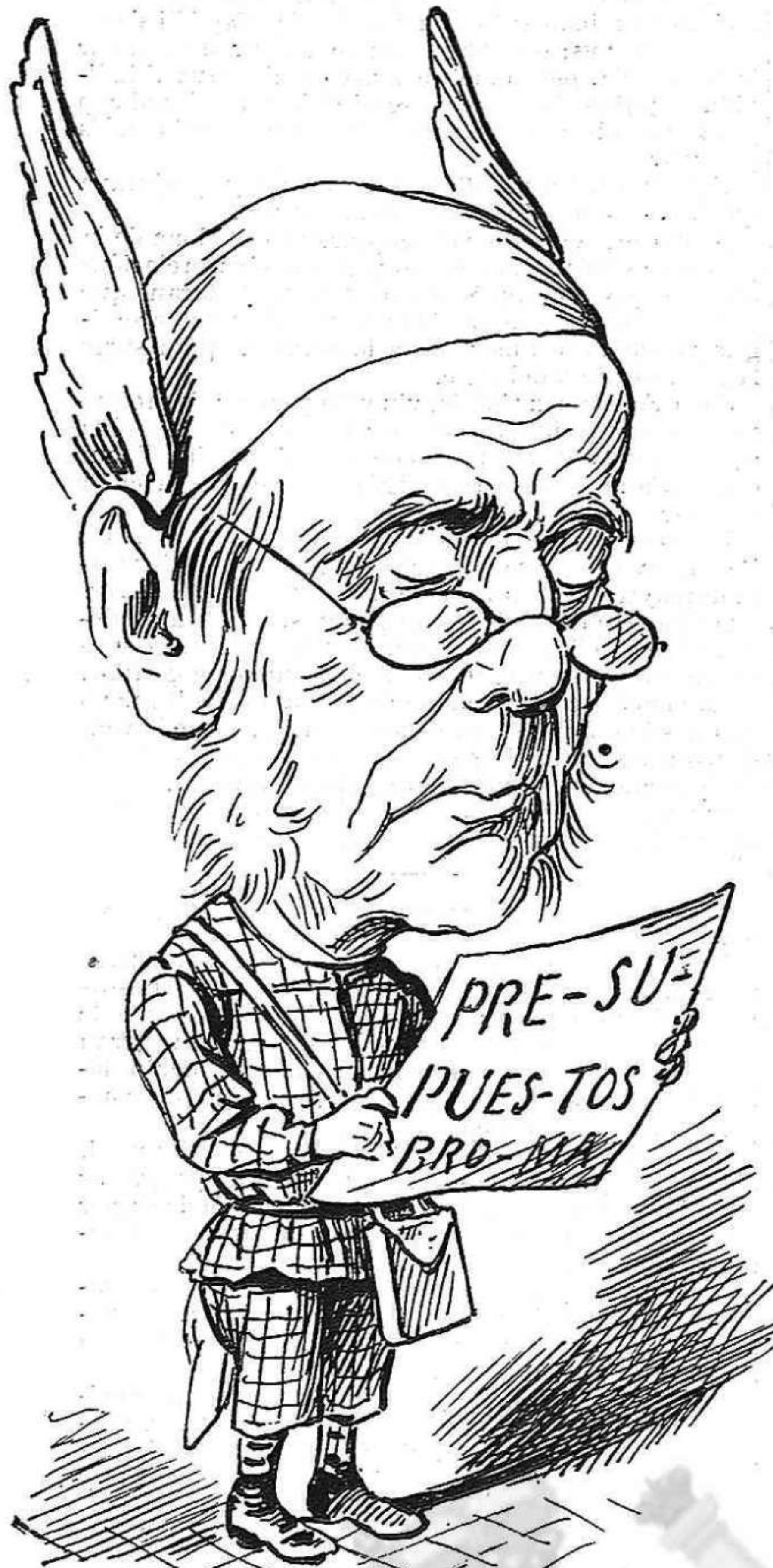
«Este gallo que no canta,
algo tiene en la garganta.»

Fins los sarauhistas van celebrar ab un ápat l' aniversari de la proclamació de la República. Un d' ells va encomiar la necessitat de la unió republicana.

¿Y ara, per qué?

¿Per rifarse als aliats quan vingan unas novas elecciones municipals? ¿Per anar després als techs donats al arcalde y proclamar lo gran talent del Pantorrillas barceloní, en materia de constituhir ajuntaments, en

UNA DISFRESA

Al gran ministre de Hisenda
mentres las cosas no mudin,
l' hem de veurer disfressat
de lo qu' es: de noy d' estudi.

los quals las forsas están tan admirablement ponderadas,
qu' es imposible fer una obra més perfecta?

Los que van convidar á n' en Romero Robledo á un
envelat fentlo beure ab porró, 's figuran tal vegada
que 'ls republicans y 'l públich de Barcelona en general
beuen á galet.

Afortunadament, tothom los coneix, y tothom los
deixa ballar sols.

L' arcalde de Manresa ha renyit definitivament ab
los jesuitas.

Pero per substituirlos, confiantlos l' instrucció de la
juventut manresana, se prepara á celebrar un conveni
especial ab los dominicos.

De manera que la ciutat de Manresa es com aquells
camps de favas que no poden sortir de freres.

Es la única llavor que saben sembrar los reaccionaris.

Grans disgustos van estallar entre 'n Romero Robledo
y 'l general Azcárraga, á propòsit de la qüestió de las
clases passivas de Ultramar.

Y vels'hi aquí que D. Anton, que no pot veure batallas,
va convidarlos á esmorzar.

—Noys—es fama que 'ls hi va dir—vos hi invitat á
taula perquè us recordessiu que teniu dents y caixals
y barras. ¿Teniu gana? Donchs feu la pau de una
vegada, y continuheu menjant.

Y la pau s' ha fet... y 'l foch sagrat de la cunyon
conservadora no s'apaga de nit, ni de dia.

¿Qué farà 'l duch de la Roca? ¿Se retractará de

aquellas expressions que 'ls monárquichs van considerar tan ofensivas contra 'l trono?

¡Alerta, duch de la Roca!... L' home que 's retracta s' empetiteix.

Aixis donchs, no permeti que ningú puga dir que un gran d' Espanya s' ha convertit en un petit d' Espanya.

Lo general Ochoando en ple Congrès va tirarse al damunt de 'n Romero Robledo, atrotinantlo de mala manera.

A ne 'n Romero Robledo li está molt be lo que li passa.

Gobernant los lliberals, s' aliava ab lo general Casola y ab tots los alborotadors militars, no mes que per fastidiar al govern. Es, donchs, molt just que avuy los militars li tornin á la boca y li saltin á la cara.

Certs punts d' home, únicament poden ferlos los homes serios y formals. Y lo que es en Romero Robledo no pot posarse la mà al pit sense que li vinguin pessigollas.

No 's veu ja fa molt temps ni una moneda d' or.

Y á pesar de tot cada senmana 'l Banch d' Espanya anuncia que 'n conserva alguns milions, com á fondo de reserva.

De manera que á Espanya l' or está presoner.

Ha comés tants crims lo vil metall, que 's compren perfectament que no 'l deixin corre.

Als Estats Units s' ha donat á coneixer una artista de nou género designada allí ab lo nom de la Patti del Xiulet.

La seva especialitat consisteix en xiular de una manera tan admirable qu' es capás de rivalisar ab los més afamats flautistas.

Si xiula tan bé com suposan, vels'hi aquí una artista que ni feta expressa per recrear á n' en Cánovas.

En materia de joch lo que succeheix á Barcelona diuhen que no es res comparat ab lo que passa á Madrid.

Segons contan, no baixan de 80 'ls garitos allí establerts, en los quals s' estira l' orella al gat á ciencia, presencia y paciència del govern.

¡Vuytanta garitos y la Loteria nacional!...

¡Peleulo al pobre Peret!

Un periódich militar al objecte de aterrorisar á n' en Romero Robledo, aconsella al ministré de la Guerra que reuneixi al peu del balcó del ministeri als gremis que li son adictes.

Per mí que ho fassi: no hi tinch cap inconvenient. Seria la millor manera de contar als menja-pans que sostenim.

Encare que sense necessitat de tals reunions, ja ho sabém de sobras.

En lo sol ram de generals existeixen los següents:

Generals, escola activa: capitans generals, 3; tinents generals, 40; generals de divisió, 60; generals de brigada, 160; suma, 265.—Escala de reserva: tinents generals, 16; generals de divisió, 44; generals de brigada, 172; suma, 232.—Además: brigadiers retirats, 5.—Total, 502 generals.

En materia de coronels se contan los següents:

De infanteria, 260; de caballeria, 74; de artilleria, 62; d' enginyers, 36; d' Estat Major, 32; de alabarders, 4; de carrabiners, 11; de guardia-civil, 19; d' Estat Major de plassas, 3; suma, 501.—Total tots en actiu, 501.

Vegin ara, si per aquest sol concepte la nació es capás de sostenir aqueixas mil y dos sangoneras que té arrapadas á la pell.

TELÉGRAMAS

Bilbao, 19.

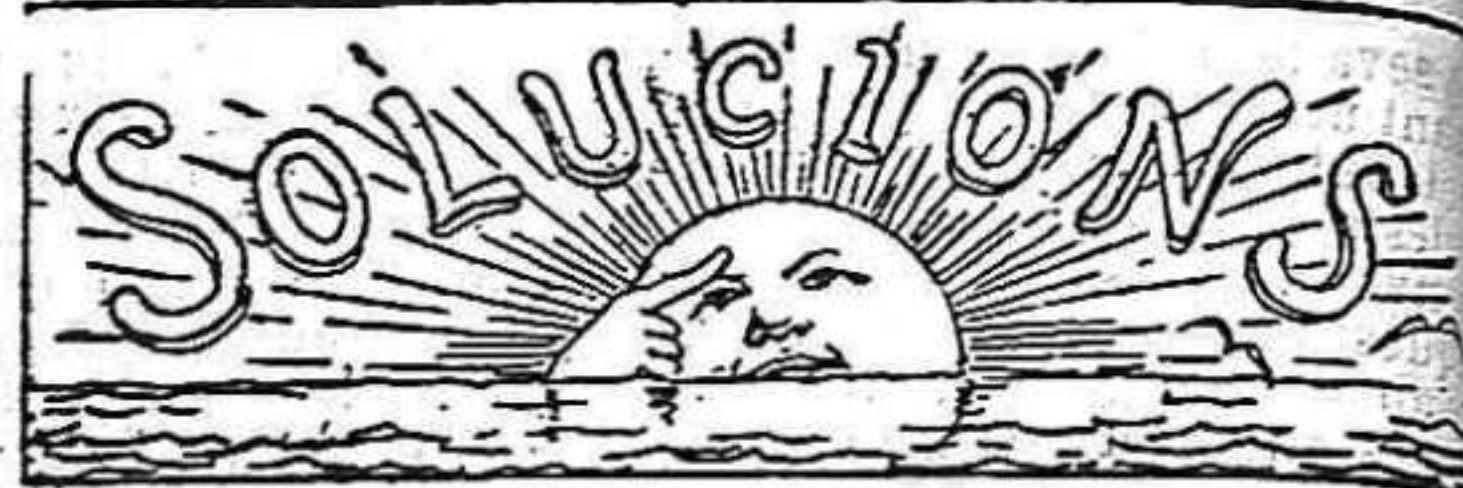
Un drapayre ha examinat los barcos del Astillero y ha observat ab molt salero que allo está en pessim estat. —Ab tot, si tant convenia— ha dit luego l' estornell —venuts com á ferro vell, encare me 'ls quedaria.

Roma, 20 (urgent).

Papa está bastanti mali y, com es molt naturale, hi ha un daltabasso infernale entre 'ls senyors cardinals. S' ha arribat á suposar que si 'l papa al fi se more, per fé 'l suo successor hi haura un bullit... que ya ya.

Lisboa, 19.

Lamentable situacao, molts apuros y pochis reis. Y aquí á Espanya ¿qué fazeis? ¿encare no habeis quebrao?

A LO INSERTAT EN L' ULTIM NUMERO.

- 1.ª XARADA.—Vi-la-no-va.
- 2.ª ENDAVINALLA.—Limpiabotas.
- 3.ª TRENCA-CLOSCAS.—La rondalla del infern.
- 4.ª ROMBO.—

B
M A R
M A R I A
B A R R E R A
R I E R A
A R A

- 5.ª GEROGLÍFICH.—Any de peras mal per las eras. Han endevinat totas las soluciones los ciudatáns C. tet Barrera y Cargol, Pep Galleda, T. Más y Un de Geltrú; n' ha endevinadas 4 Turu Rut, 3 Pau Micas, P. T. y Un Salau; 2 Pep Bullanga y Ll. Real y l nom Castanyer y Maria Salada.

ENDEVINALLAS

XARADA.

—Hu tres pensas, estimat?—
Va pleguntar la Dos-quarta
al fill gran de Donya Marta
veyento tan cap ficat.
Y la Total contestá:
—Hu lo molt que gosará
quan ab tú sigui casat.

J. MORERA.

ANAGRAMA.

Per matrimoni com cal
Don Tot y Donya Total.

CURTINÉS.
TRENCA-CLOSCAS.

ANTONIO PERET
CLOT

Formar ab aquestas lletras lo titul de un drama o tellá.

J. A. AOB.

TERS DE SILABAS

.....

Primera ratlla vertical y horisontal: prenda de ve tir.—Segona: nom que 's dona á las fillas de una rep espanyola.—Tercera: població catalana.

UN SABADELLENET.

GEROGLÍFICH.

A
Dengue
Present Passat
Futur
B O
N A C A R
A

P. V. BOTIGUER.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR.

Ciudadáns C. Freitas, Pep ds las Sopas, J. Escolá del Vendrell, P. Llamparóns, J. Soler y Vila, R. Alegre, J. Plana Gaya, P. de A., Un Vendrell. Un Republicá, Figuereta de Pessebre, M. B., J. Ceraus, M. G. ya, J. Vivé y Puig, L. Poch Mocas, J. Artigau, y J. Llore.—Lo que envian aquesta senmana no fá per casa.

Ciudadáns Pepet de la Cinta, Sor Ana, P. V. Botiguer, Jo, R. de J. Aran Gaya, Peret Ba y Be, Antonet del Corral, Pep Serra y Vilás, Corbella y V., Cintet Barrera y Cargol, Pep Galleda y Anton de las 5 tas.—Publicarém alguna cosa de lo que 'ns remeten.

Ciudadá J. Prats de Riutot: Seu im diferir del seu criteri; y com condicions materials del nostre periódich no permeten polémicas sé certs assumptos no podém publicar la seva carta. Japet de l' Orga: Lo envia aquesta senmana es fluxet.—Domingo Bartrina: Enterats; p no ho cumpleixi al peu de la lletra.—Dolors Mont: Está bé.—Lluís S vador: No 'ns acaba de agradar.—Pre-romanse: L' assumpto es massa mático.—A. B. (Santa Margarida de Monjos) Home, sembla que jugá á cuch: primer vá enviarnos la carta se se la firma; ara ens envia firma sense la carta. ¿No haurí fet millor enviantho tot plegat?—A. (Capellades) Pendrém providencia sobre lo que 'ns diu.—J. Sallentag: bé 'l sonet, igual que la xarada.—E. C. (Rupia) No vá.—J. R. Gracias per l' envio. Acceptém ab gust la seva invitació.—Sastre P dero: Los versos están plens de ripis: además, l' assumpto s' ha de desarrellá ab més brillo.—Reculleras: No 'ns agrada prou.—N cis Gay Vieta: Están bé 'ls penamets.—Ll. Millá: Idem los versos vosté.—F. S., A. Y. y demás firmants (Sant Andéu d' Palomar), l fernal (Prat de Llusanés) y R. P. y R. (Vitadecáns): La abundancia de original fá que no poguém ocuparnos avuy de las noticias que envian.

LOPEZ, editor.—Rambla del Mitj, 20.

BARCELONA.—A. Lopez Robert, impresor.—Asalto, 63.